

**UCHWAŁA NR XXX/182/2014  
RADY GMINY OSIEK**

z dnia 10 czerwca 2014 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Osiek za lata 2012 – 2013.**

Na podstawie art. art. 7 ust. 1 pkt. 1, w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 oraz art. 40 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 594), zgodnie z art. 14, 17 i 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232) **Rada Gminy Osiek uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Osiek za lata 2012 – 2013” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Osiek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

**Jerzy Kłos**

Raport z realizacji  
Programu Ochrony Środowiska  
Gminy Osiek  
za lata 2012 – 2013



Kwiecień, 2014 r.

**Zamawiający:**

Gmina Osiek  
Urząd Gminy Osiek  
Kwiatowa 30  
83-221 Osiek

**Wykonawca:**

Green Key  
ul. Nowy Świat 10a/15  
60-583 Poznań  
www.greenkey.pl



# Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Osiek za lata 2012 – 2013



**Kierownik projektu:**

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

**Autorzy opracowania:**

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska  
mgr Andrzej Karkowski  
mgr inż. Sylwia Turowska  
mgr Joanna Walkowiak

Kwiecień, 2014 r.

**SPIS TREŚCI**

1.	WSTĘP.....	5
2.	OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU PLANU OPERACYJNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W OKRESIE OD STYCZNIA 2012 DO GRUDNIA 2013.....	8
3.	OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA NA PODSTAWIE WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA PROGRAMU .....	12
4.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI .....	20
	WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA .....	23

Oznaczenia skrótów:

b.d. – brak danych	OWO - Ogólny węgiel organiczny
BaP – benzo(a)piren	PM10 – pył zawieszony o średnicy 10 mm
Dz. U. – Dziennik Ustaw	POŚ – Program Ochrony Środowiska
GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	PSH – Państwowa Służba Hydrogeologiczna
GIOŚ – Główna Inspekcja Ochrony Środowiska	PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna
GUS – Główny Urząd Statystyczny	UG – Urząd Gminy
GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych	WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
JCWPd – Jednolita Część Wód Podziemnych	WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
m. – miejscowość	WWA - suma wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych
Mg – Megagram (tona)	
O <sub>3</sub> - ozon	
os. - osoba	

## 1. WSTĘP

Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy wiejskiej Osiek będącej udziałowcem Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o. na lata 2010 – 2013, z perspektywą na lata 2014 - 2017 została przyjęta Uchwałą Nr 40/VIII/2011 Rady Gminy Osiek w dniu 20 września 2011 r.

Program ochrony środowiska (zwany dalej Programem lub POŚ) podjął zadanie wytyczenia i prowadzenia polityki ekologicznej na terenie Gminy.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013, poz. 1232 ze zm.) organ wykonawczy Gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Gminy. Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku, o którym mowa powyżej.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235) i art. 25, Wójt Gminy Osiek ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej opracowany Raport z realizacji Programu ochrony środowiska, tak aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń Gminy w zakresie ochrony środowiska.

Ustawodawca nie określił, jaką formę powinien posiadać Raport z realizacji Programu i jakie elementy mają składać się na jego zawartość. Nie zostały opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu, umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska obowiązujące we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu Ochrony Środowiska – powinien być przedstawiony Raport z jego realizacji.

Zakres niezbędnych informacji jakie powinien zawierać Raport powinien odpowiadać treści przyjętego POŚ. W Raporcie należy zatem przedstawić postępy w realizacji zamierzonych celów i zadań zapisanych w Programie lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska opisanym w Programie Ochrony Środowiska powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte w Programie. Chodzi tu o wszystkie zadania zapisane w POŚ, te realizowane bezpośrednio przez samorząd Gminy, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na ich terenie. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska powinien, przede wszystkim, zawierać informacje o wykonaniu jakościowym i ilościowym celów oraz zadań postawionych w Programie. Ponadto w Raporcie można umieścić także inne informacje, które jednostka uważa za istotne dla rozwoju systemu działań w zakresie ochrony środowiska na swoim terenie, a które nie wynikają z obecnie obowiązującego Programu ochrony środowiska.

Raport jest zatem próbą weryfikacji i wstępnej oceny wykonania tego, co zostało zapisane w Programie Ochrony Środowiska Gminy Osiek, a co zostało zrealizowane w latach 2012 – 2013. Dokument obejmuje również część roku 2011, od uchwalenia Programu Ochrony Środowiska, tj. od dnia 20 września 2011 r. Wykaz działań podjętych w szeroko pojętej ochronie środowiska przedstawiono dla lat 2012 – 2013, jednak jako dane wejściowe i porównawcze wskazano rok 2011.

W Programie na tle głównych dziedzin rozwoju i związanych z nimi kierunków presji na środowisko oraz na podstawie diagnozy i prognozy stanu środowiska, a także uwarunkowań polityki ekologicznej sformułowano cele ochrony środowiska na poziomie Gminy Osiek.

Jako misję Programu przyjęto poprawę jakości życia i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców gminy wiejskiej Osiek. Misja powinna być realizowana poprzez priorytety i działania ekologiczne Gminy. W dokumencie przedstawione zostały cele długoterminowe, nazywane dalej priorytetami, obejmujące lata 2010 – 2017 oraz cele krótkoterminowe (szczegółowe) w ramach każdego z celów długoterminowych, realizowane w latach 2010 – 2013. Priorytety i cele szczegółowe to:

1. Zmniejszenie zanieczyszczeń środowiska:
  - kontynuacja działań związanych z poprawą jakości wód,
  - kontynuacja działań związanych z ochroną powierzchni ziemi,
  - racjonalna gospodarka odpadami, w tym udział Gminy Osiek w budowie Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o.,
  - kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza atmosferycznego,
  - kontynuacja działań związanych z ochroną przed hałasem,
  - kontynuacja działań związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym.
2. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii oraz rozwój proekologicznych form działalności gospodarczej:
  - zmniejszenie deficytu wód powierzchniowych i podziemnych,
  - zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
  - zmniejszenie presji działalności rolniczej na środowisko naturalne,
  - zmniejszenie presji środków transportu na środowisko naturalne.
3. Utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych.
4. Zwiększenie lesistości i ochrona lasów.
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa ekologicznego:
  - ograniczenie skutków występowania powodzi i suszy,
  - minimalizacja skutków występowania niekorzystnych zjawisk geodynamicznych,
  - doskonalenie systemu przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym i likwidacji pożarów,
  - ograniczenie ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej i minimalizacja ich skutków,
  - poprawa organizacji transportu substancji niebezpiecznych.
6. Podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej:
  - poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców i administracji,
  - wzmocnienie struktur zarządzania środowiskiem,
  - aktywizacja działań na rzecz zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska w różnych sektorach gospodarki,
  - zwiększenie aktywności podmiotów gospodarczych na rzecz ochrony środowiska.

W niniejszym Raporcie zostały przedstawione zadania i przedsięwzięcia, które były zrealizowane lub rozpoczęte w ramach obowiązującego w latach 2012 - 2013 Programu Ochrony Środowiska, w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r.

Podstawę raportowania realizacji konkretnych zadań stanowił harmonogram realizacji zadań wraz z listą projektów zadań z zakresu polityki ochrony środowiska na terenie Gminy. Przedsięwzięcia i zadania ujęte zostały w następujących grupach:

1. Ochrona wód i gospodarka ściekowa.
2. Gospodarka wodna i ochrona przed powodzią.
3. Rolnictwo, ochrona powierzchni ziemi i gleb.
4. Ochrona powietrza atmosferycznego.
5. Kierunki ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych (fauny i flory).
6. Utrzymanie czystości i porządku w Gminie oraz bezpieczeństwo mieszkańców.
7. Inne zobowiązania Gminy.
8. Edukacja ekologiczna.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z:

- Urzędu Gminy Osiek,
- innych podmiotów prowadzących działalność na terenie Gminy, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach POŚ, jak np. zarządcy dróg.

W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska za lata 2012 - 2013 były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Osiek za lata 2012, 2013,
- sprawozdanie statystyczne przekazywane do GUS: SG-01 gospodarka mieszkaniowa i komunalna, M-06 – o wodociągach, kanalizacji i wywozie nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych, OS-5 – z oczyszczalni ścieków wiejskich i miejskich za lata 2011, 2012, 2013,
- uchwały Rady Gminy Osiek,
- opracowania planistyczne i strategiczne dla Gminy Osiek,
- dane pochodzące od podmiotów działających na terenie Gminy Osiek,
- raport o stanie środowiska w województwie pomorskim, WIOŚ w Gdańsku, za rok 2012 (w momencie ustalania ostatecznego kształtu dokumentu nie był dostępny raport za rok 2013),
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.



## 2. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ Z ZAKRESU PLANU OPERACYJNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W OKRESIE OD STYCZNIA 2012 DO GRUDNIA 2013

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty finansowania
<b>OCHRONA WÓD I GOSPODARKA ŚCIEKOWA</b>				
1.	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej i urządzeń związanych z odprowadzaniem ścieków	Naprawy pomp w oczyszczalni ścieków.	2012	2012 – 2 416,08 zł
		Remont dmuchawy w oczyszczalni ścieków.	2013	2013 – 4 999,95 zł
		Usunięcie awarii sieci kanalizacyjnej.	2012 - 2013	2012 – 993,60 zł 2013 – 1 582,80 zł
		Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej.	2012 - 2013	2012 – 11 125,26 zł 2013 – 16 938,20 zł
2.	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej i urządzeń związanych z poborem wód	Badanie i analiza wody z wodociągu i hydroforni.	2012	2012 – 2 200,70 zł
4.	Podejmowanie aktów prawnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>— Uchwała numer XVI/90/2012 z dnia 2012.10.30 w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.</li> <li>Uchwała numer XVII/101/2012 z dnia 2012.11.30 w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.</li> <li>— Uchwała numer XXIV/141/2013 z dnia 2013.11.12 w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.</li> <li>— Uchwała numer XVII/99/2012 z dnia 2012.11.30 w sprawie zaopiniowania zweryfikowanego projektu planu aglomeracji Osiek</li> </ul>		
<b>GOSPODARKA WODNA I OCHRONA PRZED POWODZIĄ</b>				
1.	Melioracje wodne	Zakup materiałów do naprawy przepustu w Osieku.	2012	2012 - 476,60 zł
		Konserwacja i odmulenie cieku.	2012	2012 – 479,70 zł
		Poszerzenie i pogłębienie rowu melioracyjnego w Osieku.	2013	2013 – 344,40 zł
<b>ROLNICTWO, OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB</b>				
1.	Wyjazdy, szkolenia	Sfinansowanie przejazdu rolników na targi rolnicze.	2012 - 2013	2012 - 828,75 zł 2013 – 1 381,75 zł
<b>OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO</b>				
1.	Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej	Naprawa drogi w Kasparusie.	2012	2012 – 5 916,30 zł
		Modernizacja mostu w Leśnictwie Kałębnica.	2012	2012 – 12 920,17 zł

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty finansowania
		Równanie i naprawa dróg gminnych.	2013	2013 – 15 498,00 zł
		Wykonanie dokumentacji projektowej na modernizację ul. Wyzwolenia w Osieku.	2013	2013 – 5 535,00 zł
		Prace ziemne, materiały budowlane - modernizacja ul. Wyzwolenia w Osieku.	2013	2013 – 5 949,30 zł
		Budowa peronów przystankowych w Karszanku.	2013	2013 – 3 850,72 zł
2.	Modernizacje budynków Wymiana instalacji	Remont i modernizacja budynku i jego otoczenia OSP Osiek.	2012 - 2013	2012 - 27 673,59 zł 2013 - 126 477,67 zł
		Remont i modernizacja świetlicy w Osieku.	2012 - 2013	2012 – 91 471,41 zł 2013 – 44 427,96 zł
		Remont i modernizacja świetlicy w Radogoszczy.	2013	2013 – 152 972,36 zł
<b>KIERUNKI OCHRONY I RACJONALNEGO UŻYTKOWANIA ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH</b>				
1.	Racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych	Wykonanie operatu wodno - prawnego na pobór wody w Osieku	2013	2013 – 1 906,50 zł
		Analiza wody pitnej w celu uzyskania nowego pozwolenia wodnoprawnego na hydrofornię	2013	2013 - 523,98 zł
2.	Opieka nad zwierzętami	<p>W latach 2012 - 2013 podjęto następujące uchwały, stanowiące akty prawa miejscowego w stosunku do ochrony zwierząt: Uchwała numer XI/67/2012 z dnia 2012.03.27 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Osiek.</p> <p>— Uchwała numer XX/121/2013 z dnia 2013.03.25 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Osiek w 2013 roku.</p> <p>— Uchwała numer XXI/123/2013 z dnia 2013.04.26 w sprawie zmiany Uchwały Nr XX/121/2013 Rady Gminy Osiek z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Osiek w 2013 roku.</p>		
<b>UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINIE ORAZ BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW</b>				
1.	Gospodarowanie odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi	Oddanie do eksploatacji Zakładu Utylizacji Odpadów w Starym Lesie		Inwestycja została zrealizowana w roku 2012 przez ZUOK Stary Las Sp. z o.o. Koszty wyniosły 116 138 465,90 zł, czego 85 % kosztów pochodziło z POIiŚ (Fundusz Spójności), natomiast 25 % stanowił wkład własny z pożyczki inwestycyjnej.
		Wywóz nieczystości - osadu z oczyszczalni ścieków i dzierżawa pojemnika	2012 - 2013	2012 – 8 381,18 zł 2013 – 21 098,87 zł

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty finansowania
		Utrzymanie zimowe dróg na terenie Gminy	2012 - 2013	2012 – 19 482,80 zł 2013 – 55 052,10 zł
		Wywóz nieczystości i odpadów z terenu Gminy	2012 - 2013	2012 – 10 792,59 zł 2013 – 2 800,08 zł
		Aktualizacja Programu Gospodarki Odpadami	2012 - 2013	2012 – 328,94 zł
		Realizacja programu usuwania skutków trąby powietrznej, zabezpieczenie płyt azbestowych	2012	2012 – 42 992,00 zł
		Wykonanie Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami	2012	2012 – 1 230,00 zł
		Opracowanie Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest wraz z inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest dla Gminy Osiek	2013	2013 – 10 000,00 zł
		Dofinansowanie kosztów unieszkodliwiania azbestu	2013	2013 – 1 043,28 zł
		Oczyszczanie obszaru Gminy	2012 - 2013	2012 – 81 937,36 zł 2013 – 22 575,59 zł
2.	Stanowienie aktów prawnych	<p>W roku 2012 podjęto następujące uchwały, stanowiące akty prawa miejscowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>— Uchwała numer XI/68/2012 z dnia 2012.03.27 w sprawie zamiaru przystąpienia Gminy Osiek do związku międzygminnego, pod nazwą Związek Gmin Wierzyca, którego zadaniem będzie gospodarka odpadami komunalnymi.</li> <li>— Uchwała numer XII/72/2012 z dnia 2012.04.20 w sprawie: utworzenia związku gmin pod nazwą Związek Gmin Wierzyca.</li> <li>— Uchwała numer XV/89/2012 z dnia 2012.09.21 w sprawie przyjęcia statutu związku gmin pod nazwą Związek Gmin Wierzyca.</li> </ul> <p>Uchwała numer XIII/80/2012 z dnia 2012.06.28 w sprawie zawarcia Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Osiek, a Gminą Miejską Starogard Gdański w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Starogard Gdański przez Gminę Osiek kwestii uregulowania szczegółów realizacji zadania własnego polegającego na zaspokojeniu potrzeb mieszkańców w zakresie utrzymania wysypisk (regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych w Starym Lesie) i unieszkodliwianiu odpadów komunalnych.</p> <p>W roku 2013 podjęto następujące uchwały, stanowiące akty prawa miejscowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Uchwała numer XXV/146/2013 z dnia 2013.12.20 w sprawie przyjęcia programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Osiek na lata 2013 – 2032.</li> <li>— Uchwała numer XVII/100/2012 z dnia 2012.11.30 w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Osiek.</li> <li>Uchwała numer XX/122/2013 z dnia 2013.03.25 w sprawie zmiany Uchwały Nr XVII/100/2012 Rady Gminy Osiek z dnia 30 listopada 2012 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Osiek stanowiący załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVII/100/2012 Rady Gminy Osiek z dnia 30 listopada 2012 r.</li> <li>— Uchwała numer XIX/113/2013 z dnia 2013.01.17 w sprawie zasad udzielania dotacji celowych na usuwanie wyrobów zawierających azbest.</li> </ul>		
<b>INNE ZOBOWIĄZANIA GMINY</b>				
1.	Współpraca na poziomie lokalnym i regionalnym	Uchwała numer XXII/130/2013 z dnia 2013.06.12 w sprawie zmiany Uchwały Nr XI/51/2007 Rady Gminy Osiek z dnia 18 września 2007 roku w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Chata Kociewia		
2.	Zagospodarowanie	Uchwalenie w roku 2012 następującego MPZP, jako aktu prawa miejscowego w zakresie ochrony środowiska:		

Lp.	Rodzaj działań	Opis podejmowanych działań	Okres realizacji zadania	Koszty finansowania
	przestrzenne – stanowienie aktów prawa miejscowego	Uchwała numer XIII/78/2012 z dnia 2012.06.28 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Wycinki w Gminie Osiek. Uchwalenie w roku 2013 następujących MPZP, jako aktów prawa miejscowego w zakresie ochrony środowiska: Uchwała numer XIX/114/2013 z dnia 2013.01.17 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Osiek. – Uchwała numer XXIII/133/2013 z dnia 2013.08.12 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Osiek.		
<b>EDUKCJA EKOLOGICZNA</b>				
1.	Prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Nieodłącznym elementem realizacji zapisów POŚ jest skutecznie prowadzona edukacja ekologiczna. Ma ona na celu uświadomienie społeczeństwa w zakresie stanu środowiska oraz kreowanie zachowań sprzyjających poprawie jakości jego poszczególnych komponentów.</li> <li>2. Na terenie Gminy Osiek edukacja ekologiczna jest prowadzona wspólnie z Powiatem Starogardzkim. Oprócz popularnych form kształtowania postaw społecznych, takich jak akcja Sprzątania Świata czy Dzień Ziemi, w ciągu ostatnich dwóch lat organizowano liczne konkursy. Warto tu wymienić konkursy ekologiczne: „Powietrze, ziemia, woda” czy „W zgodzie z naturą – zielone Kociewie”. Z środków Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gdańskim sfinansowano zakup toreb ekologicznych w ramach akcji „Dbaj o zielone Kociewie”.</li> <li>3. Liczne zajęcia o tematyce ekologicznej odbywają się również w Zespole Szkół w Osieku. W trakcie realizacji projektu – „Nasze jezioro – nasza sprawa” dzięki wsparciu finansowemu WFOŚiGW w Gdańsku, uczniowie Zespołu Szkół Publicznych w Osieku wraz z nauczycielami – opiekunami projektu, podjęli szereg zadań (dzięki zakupionemu sprzętowi ze środków Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku), które miały na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat funkcjonowania ekosystemu Jeziora Kałębie oraz wykonali szereg badań określających wybrane parametry wody, określili skład flory i fauny występującej w jeziorze jak i wokół jeziora – na ile było to możliwe. Uczniowie podejmowali również liczne przedsięwzięcia proekologiczne dotyczące poprawienia jakości wody i terenu wokół jeziora oraz zachęcali do wypoczynku nad Jeziorem Kałębie.</li> <li>4. W ramach zajęć szkolnych prowadzono inwentaryzację dzikich składowisk odpadów, które zostały następnie oczyszczone. Elementem projektu było również opracowanie przez uczniów broszurki informacyjnej w zakresie kształtowania postaw prośrodowiskowych.</li> <li>5. Organizowano również prelekcje i prezentacje multimedialne, a także festyn terenowy podczas którego odbywały się konkursy i zabawy o tematyce ekologicznej.</li> </ol>		

### **3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA NA PODSTAWIE WSKAŹNIKÓW MONITOROWANIA PROGRAMU**

Uchwalony w 2011 r. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Osiek zakłada zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania Programu Ochrony Środowiska na terenie Gminy.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania Programu Ochrony Środowiska jest raportowanie jego realizacji w cyklu dwuletnim (analiza porównawcza stanu wyjściowego i obecnego) oraz jego aktualizacja w cyklu czteroletnim. Raportowanie realizacji Programu odbywa się przed Radą Gminy. Określenie stopnia wykonania przedsięwzięć, działań odbywa się w następujących etapach (biorąc pod uwagę wydatkowanie założonych środków):

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocena rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analiza przyczyn tych rozbieżności.

Efektom oceny jest przygotowanie Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko. Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w ramach monitoringu wdrażania Programu ma za zadanie bezpośrednio monitorowanie wdrażania podjętych działań, oraz pośrednio ocenę realizacji wskazanych priorytetów w zakresie Programu Ochrony Środowiska.

W dokumencie Program Ochrony Środowiska dla Gminy Osiek założono listę przykładowych wskaźników. W niniejszym Raporcie zaproponowano takie wskaźniki, które mają na celu przedstawienie pełniejszego obrazu realizacji zadań.

W przypadku braku wartości wskaźnika dla okresu wyjściowego (koniec roku 2011) wartości tych wskaźników oparto o dane lub wyliczenia na podstawie statystyki publicznej, wyników państwowego monitoringu środowiska lub danych uzyskanych od jednostek działających na terenie Gminy z lat wcześniejszych. Ocenę wskaźnikową podzielono na poszczególne grupy wskaźników odpowiadające elementom środowiska lub infrastruktury, np. zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne itp.

Ocenę wskaźnikową realizacji Programu przedstawiono w kolejnej tabeli. Jako okresy analizy przyjęto:

- stan na koniec roku 2011, jako stan wyjściowy (lub na lata wcześniejsze, w przypadku braku danych późniejszych),
- stan na koniec 2013 roku, tj. stan osiągnięty po kolejnym okresie wdrażania Programu Ochrony Środowiska, po którym następuje raportowanie realizacji wdrażanych przedsięwzięć.

**Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska - podsumowanie wskaźników**

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
<b>Liczba ludności</b>		os.	2 486	2 467	2 462	UG	Liczba ludności wykazuje tendencję malejącą.
<b>Zaopatrzenie w wodę</b>	<b>Długość sieci wodociągowej magistralnej</b>	km	0	0	0	M - 06	Sieć wodociągowa na terenie Gminy wymaga rozbudowy. Liczba ludności korzystająca z sieci wodociągowej i inne wskaźniki obrazujące stopień zaopatrzenia ludności w wodę kształtują się na niskim poziomie.
	<b>Długość sieci wodociągowej rozdzielczej</b>	km	12,6	12,6	12,6	M - 06	
	<b>Liczba przyłączy wodociągowych</b>	szt.	293	295	301	UG	
	<b>Ludność korzystająca z sieci</b>	os. / %	706 / 28,5	710 / 28,7	b.d.	GUS	
	<b>Woda dostarczona</b>	dam <sup>3</sup> /rok	29,7	29,8	30,1	M - 06	Zużycie wody kształtuje się w analizowanej jednostce czasu na stosunkowo stałym poziomie.
	<b>Woda dostarczona gospodarstwom domowym</b>	dam <sup>3</sup> /rok	26,7	26,6	27,1	M - 06	
	<b>Zużycie wody - na 1 mieszkańca</b>	m <sup>3</sup>	10,8	10,7	b.d.	GUS	
	<b>Ilość komunalnych ujęć wody</b>	szt.	1	1	1	UG	Istnieje jedno komunalne ujęcie wód podziemnych zlokalizowane w Osieku.
<b>Odprowadzanie ścieków</b>	<b>Całkowita długość sieci kanalizacyjnej (bez przyłączy)</b>	km	11,5	11,5	11,5	UG	Sieć kanalizacyjna wymaga rozbudowy. Niezbędne jest podjęcie działań mających na celu poprawę standardu życia mieszkańców, a także występuje konieczność ochrony wód podziemnych oraz cennych przyrodniczo obszarów.
	<b>Liczba przyłączy kanalizacyjnych</b>	szt.	255	256	260	M - 06	
	<b>Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej</b>	os. / %	647 / 26,1	648 / 26,2	b.d.	UG M - 06	

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
	Ilość ścieków odprowadzona siecią kanalizacyjną oraz dowożonych	dam <sup>3</sup> / rok	35	35	31	OS - 5	W latach 2011 - 2013 obserwuje się spadek ilości ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną.
	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	190	190	938	UG SG - 01	Zbiorniki bezodpływowe stanowią podstawę gromadzenia nieczystości ciekłych na obszarze analizowanej jednostki. Przeprowadzona ewidencja zbiorników bezodpływowych wykazała 938 obiektów i ilość tę należy uznać za prawidłową. Znaczący wzrost jest spowodowany m.in. przeprowadzeniem dokładnej ewidencji. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków stopniowo rośnie.
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	16	18	34	UG SG - 01	
	Ilość oczyszczalni komunalnych	szt.	1	1	1	UG	Na terenie Gminy funkcjonuje jedna komunalna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w miejscowości Osiek (Osiedle Polne) o przepustowości 330 m <sup>3</sup> /dobę.
	Wielkość oczyszczalni ścieków	m <sup>3</sup> /dobę	330	330	330	OS - 5	
	Równoważna liczba mieszkańców	RLM	2 167	2 167	2 167	OS - 5	
	Liczba ludności korzystająca z oczyszczalni ścieków	os.	700	800	800	OS - 5	Liczba ludności korzystająca z sieci wzrosła.
	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu (oczyszczalnie komunalne)	kg/rok BZT <sub>5</sub> ChZT zawiesiny azot ogólny fosfor ogólny	175 1 610 116 469 16	161 1 240 136 734 17	160 1 340 108 160 25	OS - 5	Obserwuje się stopniową poprawę jakości wód powstających w procesie oczyszczania ścieków

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
	Ilość osadów ściekowych wyprodukowanych na oczyszczalniach w ciągu roku	Mg/rok	35	26	21	OS - 5	Ilość osadów ściekowych powstających w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych wykazuje znaczną tendencję spadkową.
<b>Wody podziemne - jakość wód</b>	Ilość GZWP	szt. nazwa	Gmina leży poza zasięgiem GZWP			PSH	Jakości wód podziemnych na terenie Gminy Osiek nie badano, jednak jak wykazują badania prowadzone na terenie powiatu starogardzkiego, stan chemiczny wód jest dobry.
	Badane JCWPd	numer	30	30	30	GIOŚ WIOŚ	
	Jakość wód podziemnych JCWPd – ocena stanu chemicznego / ilościowego	dobry / słaby	brak wyników	dobry / dobry	brak wyników		
	Klasa jakości wód podziemnych	I / II / III	brak badań	brak badań	brak badań		
	Jakość wody dostarczonej przez urządzenie wodociągowe	przydatna do spożycia przez ludzi				PSSE, raport POŚ	Jakość wody dostarczonej przez urządzenie wodociągowe odpowiadała wymaganiom określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
	Monitoring składowiska odpadów	tak / nie	tak	tak	tak	WIOŚ	Monitoring składowiska prowadzony jest na bieżąco.



Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
<b>Wody powierzchniowe – jakość wód</b>	<b>Monitoring wód płynących</b>	ocena stanu	II klasa elementów biologicznych	III klasa elementów biologicznych	b.d.	WIOŚ	Ze względu na brak badań monitoringowych prowadzonych na terenie Gminy posłużono się danymi z terenu powiatu starogardzkiego, dotyczącymi jednolitej części wód Wda – poniżej dopływu z Jeziora Czechowskiego (rok 2011) i Wda – od wypływu z Jeziora Wdzydze do dopływu z Jeziora Trzechowskiego (rok 2012).
			II klasa elementów hydro-morfologicznych	II klasa elementów hydro-morfologicznych			
<b>Powietrze atmosferyczne - jakość</b>	<b>Nazwa strefy</b>	strefa	strefa pomorska			WIOŚ	Jakość powietrza na terenie Gminy oraz całej strefy pomorskiej utrzymuje się na podobnym poziomie. Corocznie niedotrzymane są poziomy dopuszczalne dla tych samych wskaźników (PM10, B(a)P) oraz
	<b>Roczna ocena jakości powietrza dla strefy ze względu na:</b> - ochronę zdrowia - ochronę roślin	klasa	- A / C / D2 - A / D2	- A / B / C / D2 - C / D2	b.d.	WIOŚ	

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
	<b>Czynnik decydujący o klasie łącznej strefy ze względu na ochronę zdrowia</b>	-	- C dla: PM10 i B(a)P, - pozostałe A, - D2 – niedotrzymane poziomy dla ozonu w przypadku celów długoterminowych (do roku 2020).	- B – dla PM2,5, - C dla: PM10 oraz B(a)P, - pozostałe A, - D2 - niedotrzymane poziomy dla ozonu w przypadku celów długoterminowych (do roku 2020), jak również poziomy docelowe w 2012 r. - C.	b.d.	WIOŚ	poziom dla ozonu w przypadku celów długoterminowych (2020 r.).
	<b>Ilość stacji pomiarowych</b>	szt.	0	0	b.d.	WIOŚ	W ciągu ostatnich lat na terenie Gminy nie prowadzono badań w tym zakresie.
<b>Środowisko akustyczne</b>	Na terenie Gminy nie funkcjonuje stały punkt pomiarowy hałasu. Na terenie Gminy Osiek nie prowadzi się badania natężenia ruchu na drogach.						
<b>Promieniowanie elektromagnetyczne</b>	<b>Ilość punktów pomiarowych</b>	szt.	0	0	b.d.	WIOŚ	Ze względu na brak badań prowadzonych przez WIOŚ dot. emisji pól elektromagnetycznych na terenie Gminy, nie można ocenić wskaźnika.
	<b>Pomiar promieniowania</b>	wynik	brak pomiarów	brak pomiarów	b.d.		
<b>Zagrożenie poważną awarią</b>	Na terenie Gminy Osiek nie występują zakłady przemysłowe i produkcyjne stanowiące potencjalne ryzyko wystąpienia zagrożeń.						
<b>Lasy</b>	<b>Powierzchnia gruntów leśnych</b>	ha	11 551,5	11 552,5	b.d.	GUS	Powierzchnia gruntów leśnych i lasów uległa nieznacznemu zwiększeniu. Wskaźnik lesistości na przestrzeni kolejnych lat obowiązywania POŚ kształtuje się na podobnym poziomie.
	<b>Lesistość</b>	%	71,1	71,1	b.d.	GUS	
	<b>Powierzchnia lasów</b>	ha	11 095,5	11 096,5	b.d.	GUS	

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
	<b>Pozyskanie drewna z zadrzewień</b>	m <sup>3</sup>	1 226	2 743	b.d.	GUS	Co roku z lasów Gminy pozyskuje się drewno. Są to jednak cięcia mające na celu kształtowanie gospodarki leśnej. Nie zagrażają one stabilności ekologicznej obszaru.
<b>Przyroda chroniona</b>	<b>Obszary sieci NATURA 2000</b>	szt. - PLH - PLB	- 2 (Krzewiny, Sandr Wdy) - 1 (Bory Tucholskie)			GDOŚ	Liczba obszarów objętych prawną ochroną przyrody nie uległa zmianie na przestrzeni kolejnych lat obowiązywania POŚ. Występujące rezerwy to: Zdrojno, Krzywe Koło w Pętli Wdy, Czaplí Wierch, Jezioro Udzierz; Obszar Chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich obejmuje prawie cały obszar analizowanej jednostki.
	<b>Rezerwy przyrody</b>	szt. / ha	4 / 412,7	4 / 412,7	4 / 412,7	GDOŚ GUS	
	<b>Obszar Chronionego Krajobrazu</b>	szt. / ha	1 / 15 228,0	1 / 15 228,0	1 / 15 228,0	GDOŚ GUS	
	<b>Użytki ekologiczne</b>	szt. / ha	0	0	0	UG	
	<b>Pomniki przyrody</b>	szt.	28	28	28	UG	
<b>Zieleń</b>	<b>Parki spacerowo - wypoczynkowe</b>	szt. / ha	0	0	0	UG SG - 01	Na terenie Gminy Osiek zieleń urządzona występuje w postaci dwóch cmentarzy o łącznej powierzchni 1 ha.
	<b>Zieleńce</b>	szt. / ha	0	0	0	UG SG - 01	
	<b>Zieleń uliczna</b>	ha	0	0	0	UG SG - 01	
	<b>Zieleń osiedlowa</b>	ha	0	0	0	UG SG - 01	
	<b>Długość żywopłotów</b>	m	0	0	0	UG SG - 01	
	<b>Cmentarze</b>	szt. / ha	2 / 1,0	2 / 1,0	2 / 1,0	UG SG - 01	
	<b>Nasadzenie na terenach zieleni w ciągu roku</b>	drzewa krzewy	0 0	0 0	0 0	UG SG - 01	Wg danych Gminy Osiek, nie są prowadzone nowe nasadzenia, jak również nie notuje się ubytków w obrębie terenów zieleni.
	<b>Ubytki na terenach zieleni w ciągu roku</b>	drzewa krzewy	0 0	0 0	0 0	UG SG - 01	

Oceniany element	Wskaźnik	Jednostka miary	2011 rok odniesienia	2012	2013	Źródło danych	Ocena / Opis
<b>Odpady</b>	<b>Ilość zmieszanych odpadów komunalnych</b>	Mg/rok	174,10	213,77	0	GUS	Ilość odpadów wzrosła w porównaniu z rokiem 2011. Po wprowadzeniu nowego systemu gospodarowania odpadami systemem odbioru odpadów objęte są wszystkie nieruchomości zamieszkałe. Przewidywany jest dalszy wzrost ilości powstających odpadów co zgodne jest z ogólnymi tendencjami w gospodarce odpadami.
	<b>Ilość zmieszanych odpadów komunalnych z gosp. domowych</b>	Mg/rok	151,79	194,41	b.d.	GUS	
	<b>Ilość odpadów na 1 mieszkańca/rok</b>	kg/rok	61,5	78,5	b.d.	GUS	
	<b>Ilość czynnych składowisk odpadów komunalnych</b>	szt.	1	1 – do dnia 31.07.2012 r.	0	UG	Składowisko odpadów komunalnych w Osieku zostało zamknięte 31.07.2012 r. decyzją Starosty Starogardzkiego z dnia 13.07.2012 r. nr OS.6237.1.6.2012

Powyższa ocena wskaźnikowa może być modyfikowana w kolejnych raportach z realizacji POŚ oraz jego aktualizacji. Zbiór zaproponowanych i przeanalizowanych wskaźników może być z czasem ograniczony lub rozszerzony w zależności od potrzeb wynikających z analizy rzeczywistej sytuacji na terenie Gminy Osiek. Ważne jest jednak, aby modyfikacje w zakresie wskaźników nie były zbyt duże, ponieważ trudno będzie porównywać poszczególne raporty między sobą.

#### 4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska przedstawia podjęte w latach 2012 – 2013 działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie Gminy oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych.

Program ochrony środowiska jest podstawowym narzędziem polityki ekologicznej w Gminie. Oznacza to konieczność stałego aktualizowania i określania priorytetów dla Gminy w zakresie poszczególnych zadań oraz sposobów ich wykonania dla celów poprawy stanu środowiska.

Zadania własne Gminy, w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 poz. 594), ale także z innych ustaw sektorowych dotyczących ochrony środowiska oraz wydawanych pozwoleń. Gmina Osiek przez kolejne dwa lata obowiązywania Programu Ochrony Środowiska wykonywały szereg zadań, wynikających wprost ze wspomnianych wyżej przepisów, które odnosiły się przede wszystkim do następujących elementów:

- ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- gminnych dróg, ulic;
- kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, składowisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną;
- edukacji publicznej;
- kultury, w tym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- zieleni gminnej i zadrzewień.

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Osiek, realizowane zgodnie z kompetencjami przez samorząd gminny oraz jednostki działające na terenie Gminy zostały zrealizowane zgodnie z ogólną misją jednostki i zamierzeniami inwestycyjnymi.

Spośród wyznaczonych w planie operacyjnym przedsięwzięć do realizacji w ramach polityki ekologicznej na terenie Gminy Osiek w latach 2012 – 2013 większość przedsięwzięć została zrealizowana. Spośród wyznaczonych przedsięwzięć realizowane były również takie, których specyfika wymaga systematyczności w każdym roku, np. zadania z zakresu edukacji ekologicznej. Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji czy dofinansowań została zrealizowana częściowo (jej rozpoczęcie lub zakończenie).

Wymienione zadania realizowane są w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie Gminy. Racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, dlatego niezbędne jest pozyskiwanie dofinansowania ze środków

zewnętrznych. Większość wykonywanych zadań realizowana była w ramach zadań własnych Gminy. Należy zauważyć, iż część zadań inwestycyjnych była realizowana przy udziale środków zewnętrznych, pozyskanych przez jednostkę.

Jak wynika z analizy przeprowadzonych inwestycji i wydatkowanych środków, nakłady finansowe oraz administracyjne poniesione były na rozwój jednostki, zarówno w ramach prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, jak i działań organizacyjnych. Największe nakłady poniesiono na ochronę powietrza, w tym działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń (remonty dróg, modernizacja budynków, wymianę instalacji). Spora suma funduszy została także przeznaczona na gospodarkę wodno – ściekową.

Działania mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych skupiały się na przebudowie i utrzymaniu odcinków dróg. Podjęte zadania powinny poprawić ruch na terenie Gminy, a tym samym także zmniejszyć emisję zanieczyszczeń wynikającą z natężenia ruchu pojazdów oraz niedostatecznej jakości dróg. Ponadto w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego podjęto działania związane z likwidacją niskiej emisji.

W dziale gospodarka wodno – ściekowa to przede wszystkim działania skupione na budowie i modernizacji istniejących sieci kanalizacyjnych, co jest szczególnie ważne, biorąc pod uwagę położenie Gminy, jej zasoby wód oraz bezpośredni wpływ stanu sieci kanalizacyjnej na jakość wód. Realizacja wspomnianych inwestycji powinna spowodować uzyskanie oczekiwanych standardów ilości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych obszaru.

Kolejnymi zadaniami, które angażowały największe nakłady pracy, była gospodarka odpadami. W przypadku gospodarki odpadami zadania skupiały się głównie na utrzymaniu czystości i porządku na terenie Gminy. Większość zadań związanych z gospodarką odpadami skupiała się w roku 2012 i związana była z koniecznością dostosowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi do wymogów nowej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Efektem podjętych działań było przygotowanie i podjęcie uchwał dotyczących gospodarki odpadami oraz prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców Gminy dotyczącej nowego systemu.

Z uwagi na sposób sformułowania celów (nie są one w każdym przypadku wymierne) nie można w sposób jednoznaczny ocenić stopnia ich realizacji. Można jedynie stwierdzić, że podjęto działania, których realizacja pozwoli na spełnienie wszystkich założonych celów.

W każdym z priorytetów podejmowano szereg zadań, jednak biorąc pod uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju Gminy żadna z grup zadaniowych nie została zamknięta i każda będzie kontynuowana w latach kolejnych w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania.

Części wskaźników nie można jednak ocenić ze względu na brak danych w każdym roku obejmującym okres sprawozdawczy. Nie jest to jednak związane z niewystarczającą ewidencją, a z brakiem danych udostępnianych przez jednostki odpowiedzialne, np. za prowadzenie monitoringu środowiska przyrodniczego, czy innych analiz środowiskowych (przede wszystkim WIOŚ i GUS). W momencie ustalania ostatecznego kształtu niniejszego dokumentu nie były dostępne niektóre dane WIOŚ i GUS za rok 2013, dlatego brak jest możliwości określenia stanu realizacji POŚ za ten okres.

Większość wykonywanych zadań wpływała pozytywnie na więcej niż jeden element środowiska. Część wykonywanych działań miała natomiast oddziaływanie dualne – jednocześnie przyczyniając się do poprawy stanu środowiska w jednym segmencie, a pogarszając jego stan w drugim. Zauważyć to można zwłaszcza w działaniach związanych z remontami dróg i wszelkimi działaniami budowlanymi. Jest to związane ze

skomplikowanymi procesami przebiegającymi w środowisku i trudnościami z jego zrównoważonym rozwojem, ze względu na wielokierunkowość i skalę presji wywieranych przez działalność człowieka na poszczególne sektory środowiska.

W przypadku niektórych wykonywanych zadań niemożliwe było ustalenie, jaka część poniesionych nakładów finansowych w sposób rzeczywisty przyczyniła się do poprawy stanu środowiska (np. w przypadku opracowania dokumentacji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego).

Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osiek w latach 2012 – 2013 ocenia się pozytywnie. Ocenę zadowalającą potwierdza przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na analizowanym terenie. Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z dwuletniego okresu realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Aby stwierdzić realną poprawę jakości środowiska (znajdującą odzwierciedlenie w analizie jego jakości) potrzeba jednak dłuższego okresu i dalszych działań inwestycyjnych, co obrazuje poniższa rycina.



**Ryc. 1. Cykl Deminga przeniesiony na poziom raportu z realizacji POŚ**

Źródło: opracowanie własne

## WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA

### Wybrane akty prawne i materiały

stan prawny na kwiecień 2014 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego Raportu, należy zaliczyć:

- ustawa z dn. 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U.2013, poz. 1232 ze zm.),
- ustawa z dn. 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235),
- ustawa z dn. 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013, poz. 594).

### Materiały w posiadaniu Urzędu Gminy Osiek:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Osiek za lata 2012 i 2013,
- decyzje, pozwolenia, umowy, raporty i sprawozdania ilościowe, opracowania, statystyki, uchwały.

### Inne źródła danych:

- dane GUS, GIOŚ, WIOŚ.